

หนังสือพิมพ์ : สื่อเสริมการอ่านใกล้ตัว

ดร.ศิริรัตน์ สิ้นประจักษ์ผล*

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักจะมีความกังวลว่าตนเองสามารถจะช่วยส่งเสริมการอ่านที่บ้านให้ลูกได้อย่างไร หนังสือประเภทใดถึงจะเหมาะกับลูกของตน สื่อการอ่านใกล้ตัวที่ผู้ปกครองมักจะมองข้ามไป และสามารถจะนำมาเสริมการอ่านให้ลูกได้คือหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์มีเนื้อหาสาระมากมายที่สามารถนำมากระตุ้นทักษะอ่านและความสนใจของเด็กได้ หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการอ่านที่หาได้ง่าย ผู้ปกครองสามารถบ่มเพาะนิสัยการอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวันให้กับเด็กได้ตั้งแต่วัยเยาว์ มีเหตุผลที่สนับสนุนการนำหนังสือพิมพ์มาส่งเสริมการอ่านให้เด็กดังนี้คือ

1. หนังสือพิมพ์มีเนื้อหาหลากหลายที่กระตุ้นให้เด็กสนุกกับการอ่านเพื่อหาข้อมูล
2. การอ่านที่หลากหลายช่วยให้เด็กได้ฝึกทักษะอ่านที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวันยิ่งขึ้น
3. หนังสือพิมพ์จะช่วยให้เด็กฝึกอ่านอย่างมีเป้าหมายเพราะการอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ต้องอ่านตั้งแต่หน้าแรก เด็กจะเลือกอ่านเฉพาะหน้าที่อยู่ในความสนใจเท่านั้น
4. ข่าวที่ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ช่วยให้เด็กตระหนักถึงเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้นในสังคมท้องถิ่น ประเทศ และโลก
5. หนังสือพิมพ์ช่วยให้เด็กเข้าใจสภาพท้องถิ่น ประเทศและนานาชาติได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนของเด็กในระดับที่สูงขึ้น

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

การใช้หนังสือพิมพ์ที่บ้าน

มีการนำหนังสือพิมพ์ไปใช้ในการสอนมาเป็นเวลาหลายปีโดยเฉพาะภาษาอังกฤษโดยมีเป้าหมายประสงค์ที่จะนำไปเพิ่มพูนทักษะการอ่านและทักษะการสื่อสาร ในปัจจุบันมีหนังสือพิมพ์ไทยหลายฉบับที่ปรับเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนั้น การใช้หนังสือพิมพ์ไม่ควรจำกัดเฉพาะในโรงเรียน ควรจะใช้ที่บ้านด้วย ก่อนที่พ่อแม่จะนำหนังสือพิมพ์ไปใช้กับเด็กที่บ้าน พ่อแม่ควรจะเรียนรู้ความสนใจของเด็กเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ เช่น

- เด็กๆ สนใจส่วนใดของหนังสือพิมพ์มากที่สุด เพราะอะไร
- หัวข้อข่าวอะไรในหนังสือพิมพ์ที่เด็กเพิ่งอ่านและจำได้
- เด็กต้องการทราบข้อมูลที่อ่านเพิ่มเติมหรือไม่ ถ้ามีเรื่องอะไร

พ่อแม่จดบันทึกสิ่งที่ถามและช่วยชี้แนะเด็กว่าส่วนใดของหนังสือพิมพ์ที่น่าสนใจแต่พ่อแม่ควรระลึกไว้เสมอว่าปฏิกริยาของเด็กจะขึ้นอยู่กับรสนิยมความสนใจเฉพาะ และระดับความสามารถในการอ่าน

บางโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาจะใช้โครงการปลอดการรบกวนการอ่าน (Uninterrupted Sustained Silent Reading Program) เพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจการอ่าน โรงเรียนจะจัดช่วงเวลาสำหรับเด็กและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนอ่านร่วมกัน โครงการดังกล่าวสามารถทำได้ที่บ้านเช่นในตอนเย็นก่อนหรือหลังอาหารเย็น และเมื่อปิดโทรทัศน์แล้วทุกคนในครอบครัวอ่านหนังสือพิมพ์อย่างน้อย 15 นาที ถ้าเด็กต้องการอ่านแต่หัวข้อเดียวซ้ำๆ เช่น หัวข้อเกี่ยวกับกีฬา ก็ไม่เป็นปัญหา แต่พ่อแม่ผู้ปกครองควรชี้แนะให้อ่านหัวข้อที่แตกต่างกัน วิธีดังกล่าวจะช่วยให้เด็กฝึกอ่านเนื้อหาสาระต่างๆ ได้อย่างสมดุล เพราะในชีวิตจริงเด็กจะต้องอ่านสื่อที่หลากหลายเพื่อสืบหาข้อมูลที่ต้องการ หนังสือพิมพ์มีหลายหน้าที่สมาชิกในครอบครัวสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้

ต่อไปนี้เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์บางอย่างที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรจะทำ ถ้าสามารถบริหารเวลาที่อยู่กับครอบครัวได้ กิจกรรมเหล่านี้สามารถใช้กับเด็กได้ไม่จำกัดอายุหรือระดับการอ่าน

1. ตัดหัวข้อข่าวที่น่าสนใจและตัดย่อหน้าข่าวแยกต่างหากให้ลูกลองจับคู่หัวข้อข่าวกับเนื้อหาของข่าว อ่านข่าวโดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองชวนสนทนาระหว่างทำกิจกรรม
2. สำหรับเด็กเล็กที่เพิ่งเรียนพยัญชนะไทยผู้ปกครองอาจจะให้เด็กใช้ดินสอสีหรือปากกาเมจิกวงเฉาะตัวอักษรที่เขาเพิ่งรู้จัก
3. ให้เด็กอ่านบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์และใช้ปากกาสีน้ำเงินขีดเส้นใต้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและใช้สีแดงขีดส่วนที่เป็นข้อคิดเห็น
4. ตัดภาพจากหนังสือพิมพ์และให้เด็กพูดเกี่ยวกับภาพหรือช่วยกันหาคำวิเศษณ์ที่อธิบายภาพ
5. ถ้าเด็กสนใจภาพยนตร์คุณก็ใช้โฆษณาภาพยนตร์ให้เด็กอ่านโฆษณาภาพยนตร์เรื่องต่างๆ และสนทนากลุ่มเด็กว่าคิดว่าภาพยนตร์ดังกล่าวน่าจะเกี่ยวกับเรื่องอะไร
6. ให้เด็กเลือกหัวข้อข่าวและตั้งคำถามเมื่อเด็กอ่านเนื้อหาจากหัวข้อข่าวก็จะทราบว่ามีสิ่งที่น่าสนใจได้คำตอบหรือไม่
7. ถ้าในหนังสือพิมพ์มีคู่มือพิเศษจากสินค้าต่างๆ ให้เด็กตัดและถามเด็กว่าอยู่ในประเภทใด
8. เลือกข่าวที่น่าสนใจจากหนังสือพิมพ์และในขณะที่คุณเตรียมอาหารมื้อกลางวันหรือมื้อเย็นคุณก็บอกเด็กว่าคุณไม่หวังให้เด็กอ่านข่าวให้ฟังถ้ายังไม่เข้าโรงเรียนอาจจะให้พูดให้ฟังตามระดับความสามารถของเด็ก

หนังสือพิมพ์มีประโยชน์สำหรับทุกคน หนังสือพิมพ์ราคาไม่แพงและมีประโยชน์ในแง่ของการศึกษาแก่เด็กการรู้จักใช้หนังสือพิมพ์จะช่วยให้เด็กของคุณรักการอ่านหนังสือพิมพ์มีอะไรบางอย่างสำหรับทุกคน เพราะประกอบด้วยหัวข้อที่หลากหลายเช่น หัวข้อข่าว กีฬา ข่าวบันเทิง และสารคดีพิเศษและอื่นๆ หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าแหล่งหนึ่งสำหรับลูกของคุณ สนับสนุนให้เด็กอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน แบ่งเวลาทำกิจกรรมเล็กๆ น้อยๆ ที่เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์ ลูกของคุณจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างเกินความคาดหมาย

เรียบเรียงจากเอกสารของ International Reading Association, Newark, Delaware, USA. 1988.

วันคืนล่วงไปๆ มิได้ล่วงไปเปล่า
แต่ได้ทำให้ชีวิตมีความรู้หรือมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นโดยเท่ากัน;
หากแต่คนโง่ไม่รู้จักและไม่รู้จักนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้เท่านั้น ฯ

พุทธทาส อินทปัญโญ